

01076105, 01076106

Object Oriented Programming

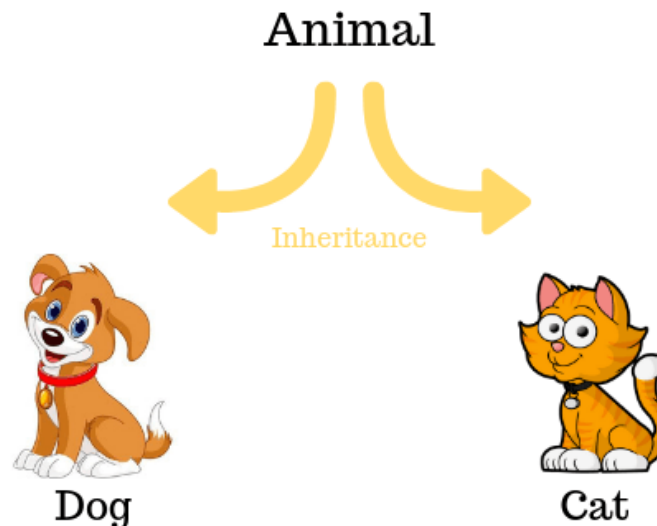
Object Oriented Programming Project

Inheritance

Inheritance

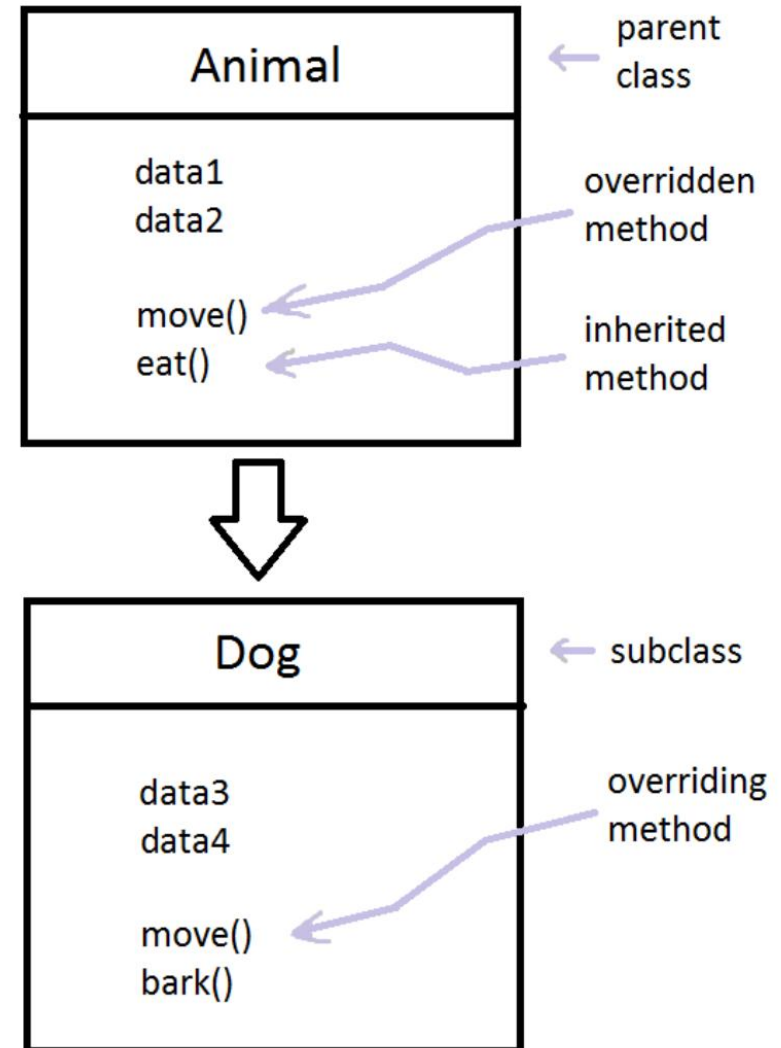
- Inheritance เป็น 1 ใน 4 คุณสมบัติหลักของ Object Oriented Programming
- Inheritance คือ ความสามารถในการสืบทอดคุณสมบัติจาก Class อื่น (เรียก Class ที่สืบทอดว่า Superclass และเรียกตัวเองว่า Subclass (บางครั้งเรียก Parent/Child))
- จากรูป Animal คือ Superclass และ Dog กับ Cat เป็น Subclass

Inheritance

- ประโยชน์ของ Inheritance
 - ลดความซ้ำซ้อนของ Code (หลักการเขียนโปรแกรม คือ เมื่อมี code ที่ซ้ำกันหรือคล้ายกัน ให้หาทางลด)
 - Reuse Code
 - ทำให้ Code อ่านได้ง่ายขึ้น
- จากรูป ถ้าเพิ่มสัตว์ชนิดอื่นๆ ก็จะทำให้ง่าย และกำหนดเฉพาะคุณลักษณะที่เพิ่มเติมเข้ามา

Inheritance

- Class ที่จะ Inherit จาก Class อื่น มีหลักดังนี้
 - ต้องเป็น (“is”) subset ของ Super Class เช่น ถ้า Super Class คือ Car แล้ว Subclass สามารถเป็น Trunk ได้ เพราะรถบรรทุก “เป็น” รถยนต์ประเภทหนึ่ง แต่มอเตอร์ไซค์ ไม่ใช่ จึงเป็น Subclass ไม่ได้
 - Subclass จะต้องมีการกำหนดลักษณะเฉพาะเพิ่มเติม เช่น รถบรรทุก อาจมี นน. บรรทุก พูดโดยรวม คือ Super Class จะมีลักษณะ “ทั่วไป” แต่ Subclass มีลักษณะ “เฉพาะ” เพิ่ม
- Class หนึ่ง อาจ Inherit จากหลาย Class ได้ เรียกว่า **Multiple Inheritance** (บางภาษาไม่มีคุณลักษณะนี้) และ Class ก็ถูก Inherit จากหลาย Class ได้เช่นกัน

Inheritance

- จากคลาสด้านล่าง จะเห็นว่ามีข้อมูลหลายข้อมูลที่ซ้ำ และเป็นข้อมูลพนักงานเช่นกัน

```
class Programmer:
    salary = 100000
    monthly_bonus = 500

    def __init__(self, name, age, address, phone, programming_languages):
        self.name = name
        self.age = age
        self.address = address
        self.phone = phone
        self.programming_languages = programming_languages

class Assistant:
    salary = 100000
    monthly_bonus = 500

    def __init__(self, name, age, address, phone, bilingual):
        self.name = name
        self.age = age
        self.address = address
        self.phone = phone
        self.bilingual = bilingual
```


Inheritance

- จะเห็นว่าเมื่อใช้ Inheritance จะทำให้ซ้ำซ้อนน้อยลง และ โครงสร้างดีขึ้น

```
# Superclass
class Employee:
    salary = 100000
    monthly_bonus = 500

    def __init__(self, name, age, address, phone):
        self.name = name
        self.age = age
        self.address = address
        self.phone = phone

class Programmer(Employee):
    def __init__(self, name, age, address, phone, programming_languages):
        Employee.__init__(self, name, age, address, phone)
        self.programming_languages = programming_languages

class Assistant(Employee):
    def __init__(self, name, age, address, phone, bilingual):
        Employee.__init__(self, name, age, address, phone)
        self.bilingual = bilingual
```


Inheritance

- รูปแบบการใช้งาน Inheritance

```
class Superclass:  
    pass  
  
class Subclass(SuperClass)  
    pass
```

- เมื่อ Inherit มาจากคลาสใด ให้ใส่วงเล็บต่อท้ายเอาไว้
- เนื่องจากทุกคลาสใน python จะ Inherit มาจากคลาส Object ดังนั้นใน Python เวอร์ชันเก่า จะวงเล็บ Object ต่อท้ายหมดทุกคลาสแต่ในเวอร์ชันใหม่ๆ ได้ตัดออกเพื่อให้ดูง่าย

Inheritance

- การ Inheritance มีข้อดีที่สามารถจะเพิ่ม Subclass ที่คล้ายกัน ได้โดย เช่น สมมติว่ามีคลาส Polygon และ Inherit โดยคลาส Triangle หากจะมีการเพิ่มคลาสอื่นๆ เช่น Square ก็ไม่ต้องไปแก้ไข Code ในส่วนคลาส Polygon และ Triangle
- ตัวอย่าง
 - เพิ่ม Class

```
class Polygon:  
    pass  
  
class Triangle(Polygon):  
    pass
```

```
class Ractangle(Polygon):  
    pass
```


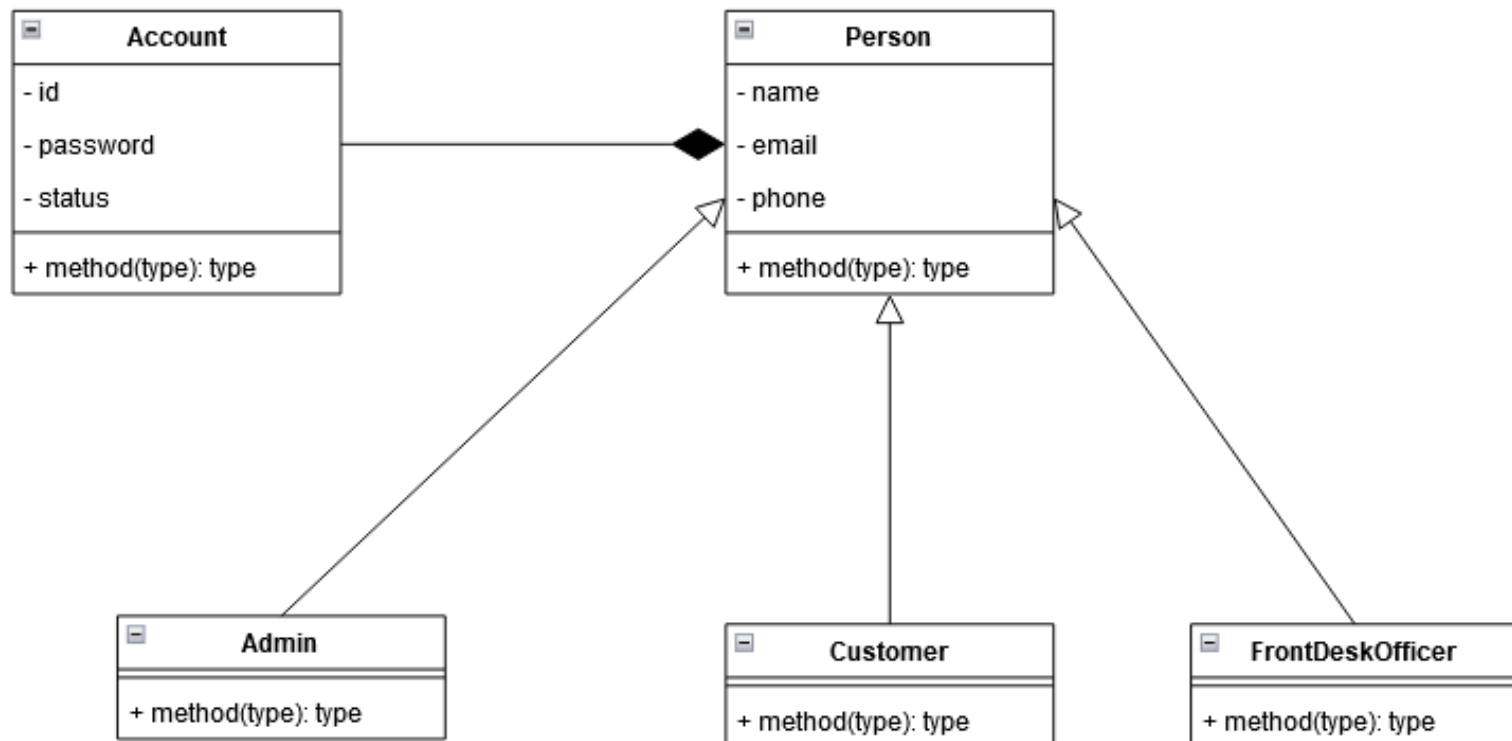

Inheritance

- มีหลักการออกแบบคลาสข้อหนึ่งมีชื่อว่า **Open-Closed Principle**
- หลักการข้อนี้มีอยู่ว่า ส่วนประกอบของ Software ควรจะ **Close** สำหรับการแก้ไข แต่ **Open** สำหรับการเพิ่มเติม
- หมายความว่าหลังจากที่ Software เขียนเสร็จแล้ว ไม่ควรมีการแก้ไขใดๆ อีก กรณีของ Class คือ ไม่ไปแตะต้องคลาสนั้นอีก กรณีที่มีการเพิ่มเติม ก็ควรใช้วิธีการ Inheritance มากกว่าจะไปแก้ไขที่ Class เดิม
- หลักการข้อนี้ เป็นความพยายามในการหลีกเลี่ยงการแก้ไข Code เดิม โดยหากมีการแก้ไขใดๆ ก็ให้สืบทอดจากคลาส และเพิ่มเติมแทนการแก้ไขคลาสเดิม ทั้งนี้เพื่อให้การดูแลรักษาซอฟต์แวร์สามารถทำได้ง่ายขึ้น

Inheritance

- ตัวอย่าง สมมติว่ามี Class Person ซึ่งทุกคนจะมี Account เนื่องจากหน้าที่ของ Person มีหลายประเภท จึงใช้ Inheritance คือ Admin, Customer, Front Desk Officer ซึ่ง Inherit มาจาก Person

Inheritance

- การแยกคลาส Person ออกมาจะทำให้ความซ้ำซ้อนของข้อมูลลดลง โดยข้อมูลเหมือนกันจะอยู่ในคลาส Person และข้อมูลที่แตกต่างกันจะอยู่ใน Subclass ของแต่ละประเภทย่อย
- การทำเช่นนี้ มีข้อดี ที่ทำให้การปรับเปลี่ยนในอนาคตสามารถทำได้โดยมีการแก้ไข Code เดิมน้อยลง หากมีการเปลี่ยนแปลงโดยรวมก็แก้ไขเพียงคลาส Person คลาสเดียว หรือ หากมีการเปลี่ยนแปลงย่อย ก็เพียงแต่สร้าง Subclass ใหม่ขึ้นมา
- ขอยกตัวอย่าง หากในอนาคตมีการเพิ่มผู้ใช้ประเภทใหม่ขึ้นมา หากใช้วิธี Inherit จะทำให้ไม่ต้องไปแก้ไข Code เดิมในคลาส Person โดย Code สำหรับกลุ่มผู้ใช้ที่เพิ่มเข้ามาใหม่ ก็จะอยู่ในคลาสที่สร้างเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่

Inheritance

- คลาสที่ Inherit มากจากคลาสอื่น และใน Subclass ไม่มี Constructor จะใช้ Constructor ของ Superclass แทน

```
class Polygon:

    def __init__(self, num_sides, color):
        self.num_sides = num_sides
        self.color = color

class Triangle(Polygon):
    pass

my_triangle = Triangle(3, "Blue")

print(my_triangle.num_sides)
print(my_triangle.color)
```

3
Blue

Inheritance

- แต่หาก Subclass มี Constructor ของตนเอง ก็จะไม่ใช้ Constructor ของ Superclass

```
class Polygon:

    def __init__(self, num_sides, color):
        self.num_sides = num_sides
        self.color = color

class Triangle(Polygon):

    def __init__(self, base, height):
        self.base = base
        self.height = height

my_triangle = Triangle(3, "Blue")

print(my_triangle.num_sides)    # Error
print(my_triangle.color)       # Error
```


Inheritance

- แต่หากจะให้ subclass ไปเรียกใช้ Constructor ของ Superclass จากนั้นจึงเรียกใช้ Constructor ของคลาสตัวเองจะเขียนดังนี้

```
class Triangle(Polygon):  
  
    NUM_SIDES = 3  
  
    def __init__(self, base, height, color):  
        super().__init__(Triangle.NUM_SIDES, color)  
        self.base = base  
        self.height = height  
  
my_triangle = Triangle(5, 4, "blue")  
  
print(my_triangle.num_sides)  
print(my_triangle.color)  
print(my_triangle.base)  
print(my_triangle.height)
```


Inheritance

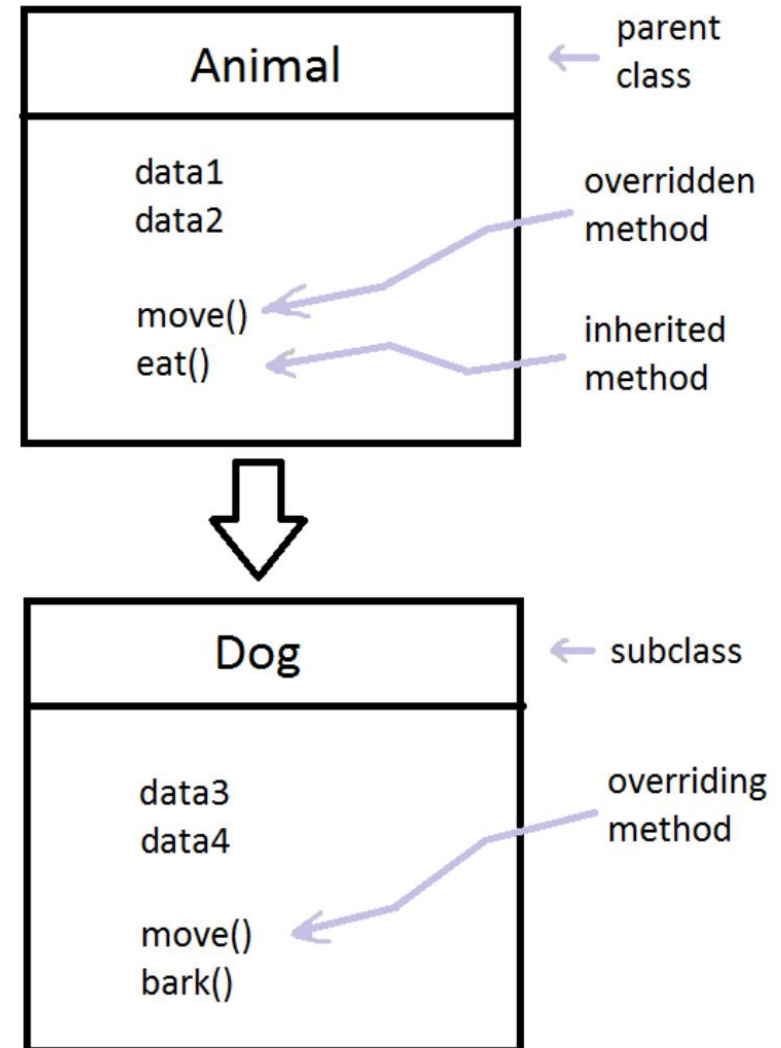
- ให้ subclass ไปเรียกใช้ Constructor ของ Superclass อีกวิธี (มี self)

```
class Triangle(Polygon):  
  
    NUM_SIDES = 3  
  
    def __init__(self, base, height, color):  
        Polygon.__init__(self, Triangle.NUM_SIDES, color)  
        self.base = base  
        self.height = height  
  
my_triangle = Triangle(5, 4, "blue")  
  
print(my_triangle.num_sides)  
print(my_triangle.color)  
print(my_triangle.base)  
print(my_triangle.height)
```


Method Overriding

- คือการกำหนด การทำงานของ method ของ superclass ใหม่โดย subclass
- จากตัวอย่าง ใน class Animal มี method Move() อยู่ก่อนแล้ว
- สมมติว่าใน class Dog มีการเคลื่อนที่ ซึ่งจากไปจาก class Animal ก็สามารถ กำหนดการเคลื่อนที่ของ Dog เสียใหม่ โดยการสร้าง method Move() ทับซ้ำ
- จะเรียกการทำงานแบบนี้ว่า Method overriding

Method Overriding

- จาก code ตัวอย่างมี 2 คลาส คือ class Parent และ class Child
- ใน class Parent มีการกำหนด method show() เอาไว้ โดยเป็นการแสดงคำว่า “Inside Parent”
- แต่ใน class Child มีการกำหนด method show() ทับไป เมื่อมีการเรียก show ของ child ก็จะมีการทำงานต่างออกไป

Inside Parent
Inside Child

```
class Parent():  
    def __init__(self):  
        self.value = "Inside Parent"  
  
    # Parent's show method  
    def show(self):  
        print(self.value)  
  
class Child(Parent):  
    def __init__(self):  
        self.value = "Inside Child"  
  
    # Child's show method  
    def show(self):  
        print(self.value)  
  
# Driver's code  
obj1 = Parent()  
obj2 = Child()  
  
obj1.show()  
obj2.show()
```


ตัวอย่าง Inheritance

- จากตัวอย่างห้องสมุด เดิม class Member และ Librarian มีดังนี้
- จะเห็นว่าข้อมูลซ้ำกันอยู่ คือ id, name และ join_date ซึ่งควรสร้าง class user ขึ้นมาและใช้เป็น superclass

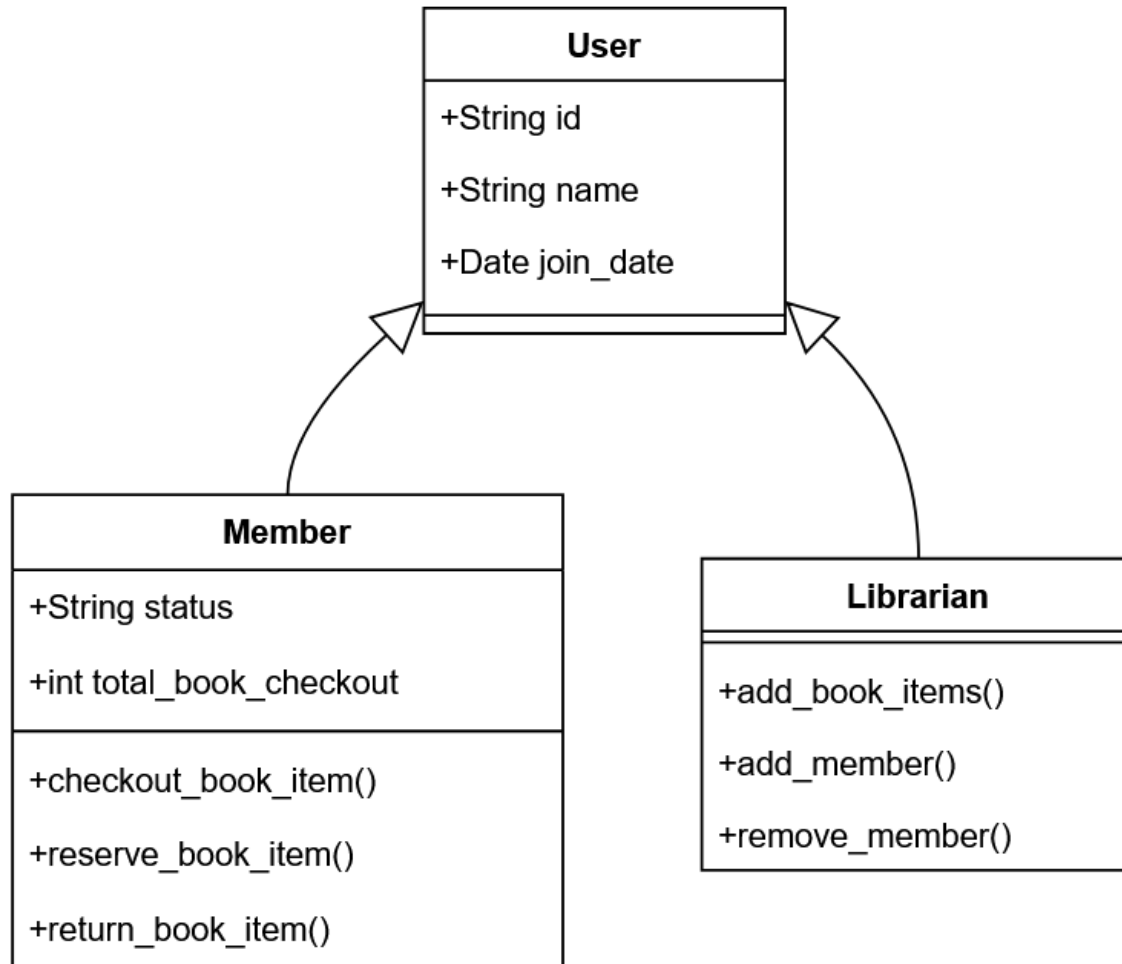
Member
+String member_id
+String member_name
+Date join_date
+String status
+int total_book_checkout
+checkout_book_item()
+reserve_book_item()
+return_book_item()

Librarian
+String id
+String name
+Date join_date
+add_book_items()
+add_member()
+remove_member()

ตัวอย่าง Inheritance

- จะได้โครงสร้าง class ดังนี้

ตัวอย่าง Inheritance

- มาดูอีกตัวอย่างหนึ่ง จะยกตัวอย่างเป็นเกม RPG
- ในเกม RPG เราจะมีตัวละครหลายประเภท แต่ทุกตัวละครจะมีคุณสมบัติพื้นฐานที่เหมือนกัน เช่น:
 - มีชื่อ (name)
 - มีเลเวล (level)
 - มีพลังชีวิต (hp)
 - มีพลังเวทย์ (mp)
 - มีค่าประสบการณ์ (exp)
 - มีตำแหน่งในเกม (position)

ตัวอย่าง Inheritance

- และมีการกระทำพื้นฐานที่เหมือนกัน เช่น:
 - โจมตี (attack)
 - ใช้สกิล (useSkill)
 - เคลื่อนที่ (move)
 - เลเวลอัพ (levelUp)
 - รับค่าประสบการณ์ (gainExp)
 - เช็คว่าตายหรือยัง (isDead)

ตัวอย่าง Inheritance

- แต่ละตัวละครจะมีวิธีการทำงานที่แตกต่างกัน เช่น
- Warrior (นักรบ)
 - attack():
 - โจมตีระยะประชิด
 - ความแรงขึ้นกับ strength
 - มีโอกาสติด critical hit
 - ใช้ rage ในการโจมตีพิเศษ
 - useSkill():
 - Charge: วิ่งเข้าใส่ศัตรู (ใช้ rage 20)
 - Shield Block: ป้องกันการโจมตี (ใช้ rage 30)
 - Whirlwind: หมุนโจมตีรอบทิศทาง (ใช้ rage 50)
 - move():
 - เคลื่อนที่ช้า ($\text{speed} = \text{base_speed} * 0.8$)
 - แต่ทนทานต่อการถูกชะลอ

ตัวอย่าง Inheritance

- Archer (นักธนู)
 - attack():
 - โจมตีระยะไกลด้วยธนู
 - ความแรงขึ้นกับ dexterity + accuracy
 - ใช้ arrows ในการโจมตี
 - มีโอกาสยิงทะลุเป้าหมาย
 - useSkill():
 - Multi Shot: ยิงหลายลูกศร (ใช้ arrows 3)
 - Trap: วางกับดัก (ใช้ arrows 1)
 - Aimed Shot: ยิงแม่นยำ (ใช้ arrows 1)
 - move():
 - เคลื่อนที่เร็ว ($speed = base_speed * 1.2$)
 - สามารถยิงขณะเคลื่อนที่

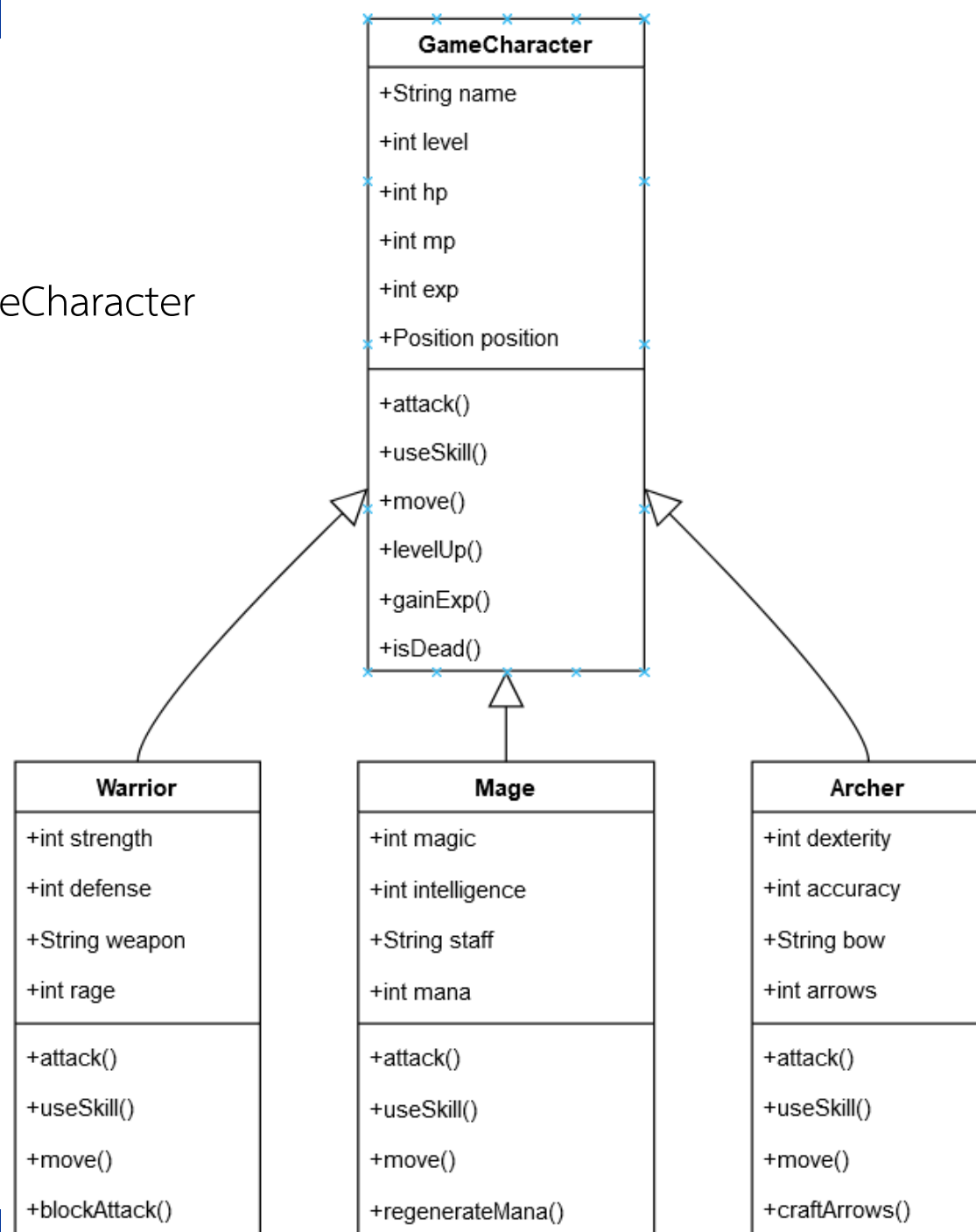

ตัวอย่าง Inheritance

- Mage (นักเวทย์)
 - attack():
 - โจมตีระยะไกลด้วยเวทย์
 - ความแรงขึ้นกับ magic + intelligence
 - ใช้ mana ในการโจมตี
 - มีโอกาสติด element effect
 - useSkill():
 - Fireball: ลูกบอลไฟ AOE (ใช้ mana 50)
 - Teleport: เคลื่อนย้ายทันที (ใช้ mana 30)
 - Ice Shield: กำแพงน้ำแข็ง (ใช้ mana 40)
 - move():
 - เคลื่อนที่ปกติ (speed = base_speed)
 - มีสกิล teleport ช่วยหนี

ตัวอย่าง Inheritance

- เราจะสร้าง superclass ชื่อ GameCharacter
- จากนั้นสร้าง Subclass ได้แก่
 - Warrior
 - Mage
 - Archer
- แต่ละ subclass จะมี attribute เพิ่มจาก superclass
- แต่ละ subclass อาจมี method แต่เหมือนกับ superclass แต่วิธีการต่างไป (overriding)
- และอาจมี method ที่ต่างออกไป

ตัวอย่าง Inheritance

- ประโยชน์ของ method overriding คือ ในการเขียนโปรแกรมนั้น เราจะต้องวน loop เพื่อรับการควบคุม (กรณีไม่ใช่เป็น event) ดังนั้นเราจะต้องวนลูปดังนี้
 - รับการควบคุม
 - ตรวจสอบการควบคุม เช่น ตรวจสอบว่าเป็นการสั่งให้ attack ก็ให้เรียก method attack ของ object นั้น
- การที่เราใช้ชื่อ method ว่า attack() เหมือนกัน ทำให้เราสามารถสั่งให้ นักรบ นักธนู หรือ นักเวทย์ โจมตี โดยใช้ loop เดียวกัน แล้วเรียก char.attack() เหมือนๆ กันได้ แม้ว่า code ที่ทำงานจริงของแต่ละคนแต่ละตัวจะเป็นคนละ method กันก็ตาม
- ทำให้การเขียนโปรแกรมทำได้ง่ายขึ้น code จะดูสะอาดมากขึ้น ลดการใช้ if ลง

ตัวอย่าง Inheritance

- ถ้าจะเพิ่มตัวละครใหม่ประเภท "Priest" ต้องทำอะไรบ้าง?
- หากต้องการเพิ่มระบบ "Buff" ควรเพิ่มที่ class ไหน?

ตัวอย่าง Inheritance

- ระบบ Buff คือการเพิ่มความสามารถชั่วคราวให้กับตัวละคร (ผลทางบวก) โดยทีมเมท
 - Warrior:
 - Battle Cry: เพิ่มพลังโจมตีให้ทีม
 - Defensive Stance: เพิ่มการป้องกันให้ทีม
 - Mage:
 - Arcane Intellect: เพิ่มพลังเวทย์
 - Magic Shield: ป้องกันการโจมตีด้วยเวทย์
 - Archer:
 - Eagle Eye: เพิ่มความแม่นยำให้ทีม
 - Camouflage: ลดโอกาสถูกโจมตี

ตัวอย่าง Inheritance

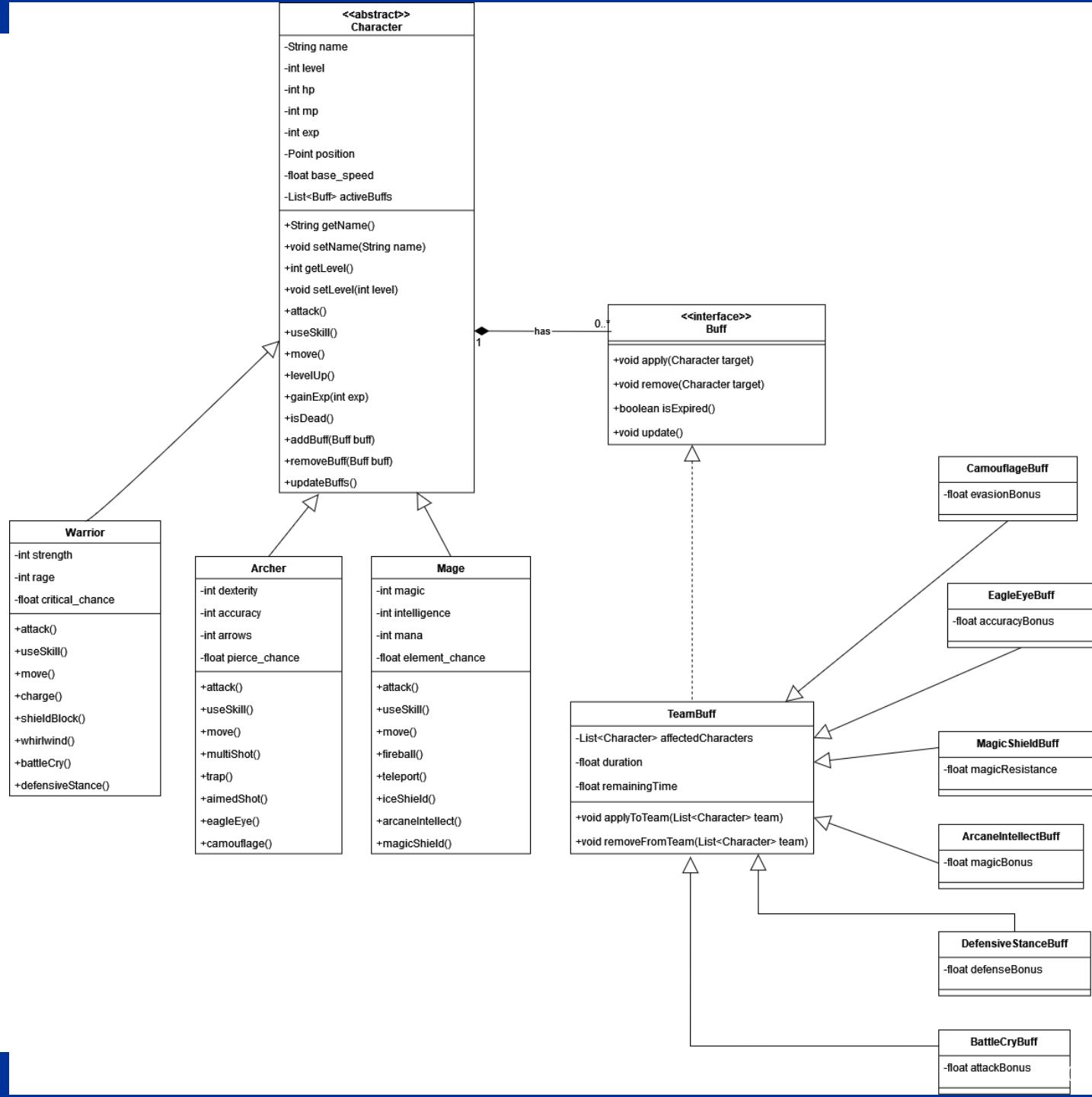
- กรณีของ Buff แม้จะคล้ายกับว่า Buff แต่ละตัวไม่เกี่ยวข้องกัน และ ดูเหมือนว่าเป็น Action ที่ตัวละครตัวหนึ่งกระทำกับตัวละครอีกตัวหนึ่ง แต่เมื่อทดลองเขียน code เช่น

```
def apply_battle_cry(self, target: 'Character') -> None:
    target.stats.attack_power += self.attack_bonus
    self.affected_characters.append(target)

def apply_magic_shield(self, target: 'Character') -> None:
    target.stats.magic_resistance += self.magic_resistance
    self.affected_characters.append(target)
```

- จะเห็นว่า battle cry ซึ่ง warrior ใช้ และ magic shield ที่ mage ใช้ มีรูปแบบเหมือนกัน
- นอกจากนั้นในทุก Buff ยังมี action เดียวกันด้วย คือ apply, remove, is_expire และ update ดังนั้นการทำ buff เป็น class จะทำให้ code มีระเบียบมากกว่า

ตัวอย่าง Inheritance

ตัวอย่าง Inheritance

- จะเห็นว่าได้สร้าง class Buff ขึ้นมา แล้วค่อย Inherit เป็น TeamBuff โดยใน class Buff จะมี method เป็น
 - apply คือ ใช้ buff นี้กับตัวละครใด
 - remove คือ ยกเลิกการใช้ buff กับตัวละครใด
 - isExpires และ update ใช้สำหรับตรวจสอบการหมดเวลาของ Buff และ update เวลาของ buff
- จะเห็นว่า class Buff จะมีความสัมพันธ์แบบ composition ของ GameCharacter เนื่องจาก เนื่องจาก Buff เป็นส่วนประกอบของ character ไม่สามารถอยู่เดี่ยวๆ ได้
- สำหรับเหตุผลที่ inherit TeamBuff มาอีกที แทนที่จะใช้เลย เนื่องจากอาจมี buff แบบอื่นๆ อีก เช่น Buff จาก item, Buff จากสภาพแวดล้อม ฯลฯ

ตัวอย่าง Inheritance

- ในการเขียนโปรแกรมจริง จะต้องมีการแก้ไข class ตัวละครด้วย
- เพิ่มเมธอดจัดการ Buff (addBuff, removeBuff, updateBuffs)
- เพิ่มเมธอดสำหรับการใช้ Buff ของแต่ละตัวละคร
 - Warrior: battleCry(), defensiveStance()
 - Mage: arcaneIntellect(), magicShield()
 - Archer: eagleEye(), camouflage()

ตัวอย่าง Inheritance

- ตัวอย่างที่ยกมาเพียงให้เห็นแนวคิดและประโยชน์ของการใช้ Inheritance
- ในการเขียนโปรแกรมจริง จะมีรายละเอียดเพิ่มเติมอีก เช่น
 - การซ้อนทับ (Stacking) ของ Buff เนื่องจากบาง Buff ซ้อนกันได้ (Stack) เช่น Healing +10 สองครั้ง = +20
 - บาง Buff ใช้ค่าสูงสุด (Max Value) เช่น Defense Up 20% และ 30% = ใช้ 30%
 - บาง Buff ต่อเวลาได้ เช่น Speed Buff 30 วิ + 30 วิ = 60 วิ
- ทั้งหมดนี้หากใช้ OOP และ Inheritance จะทำให้การเขียนโปรแกรมทำได้ clean และเป็นระเบียบมากขึ้น

Exercise Inheritance

- ร้านอาหารแห่งหนึ่ง รับสั่งทาง online โดยมีรายละเอียดดังนี้
 - ประเภทอาหาร (Food Types):
 - อาหารทั่วไป (Regular Food)
 - อาหารจานด่วน (Fast Food)
 - เครื่องดื่ม (Beverage)
 - ของหวาน (Dessert)
 - รูปแบบการสั่ง (Order Types):
 - สั่งทันที (Instant Order)
 - สั่งล่วงหน้า (Pre-Order)
 - สั่งแบบ Catering

Exercise Inheritance

- ร้านอาหารแห่งหนึ่ง รับสั่งทาง online โดยมีรายละเอียดดังนี้
 - วิธีการชำระเงิน (Payment Methods):
 - เงินสด (Cash)
 - บัตรเครดิต (Credit Card)
 - E-Wallet
 - คูปอง (Voucher)
 - ประเภทการจัดส่ง (Delivery Types):
 - จัดส่งด่วน (Express)
 - จัดส่งปกติ (Normal)
 - รับที่ร้าน (Pick-up)

Exercise Inheritance

- ร้านอาหารแห่งหนึ่ง รับสั่งทาง online โดยมีรายละเอียดดังนี้
- ความต้องการของระบบ:
 - ระบบจัดการเมนูอาหาร:
 - สามารถเพิ่ม/ลบ/แก้ไขเมนูได้
 - แต่ละเมนูมีราคาและวิธีการคำนวณราคาที่แตกต่างกัน
 - ~~• ตรวจสอบความพร้อมในการขาย~~
 - ~~• คำนวณเวลาในการเตรียมอาหาร~~
 - ระบบการสั่งอาหาร:
 - รองรับการสั่งหลายรูปแบบ
 - คำนวณราคารวม
 - จัดการคิวการสั่งอาหาร
 - ยกเลิกและแก้ไขการสั่ง

Exercise Inheritance

— ระบบการชำระเงิน:

- รองรับหลายวิธีการชำระ
- ตรวจสอบการชำระเงิน
- คำนวณกรณียกเลิก
- คำนวณส่วนลด

— ระบบการจัดส่ง:

- คำนวณค่าจัดส่ง
- กำหนดเวลาจัดส่ง
- ติดตามสถานะการจัดส่ง
- จัดการคนขับ

Exercise Inheritance

- วิธีการคำนวณราคา
 - อาหารทั่วไป (RegularFood)
 - ราคา = ราคาพื้นฐาน + ค่าวัตถุดิบพิเศษ + ค่าความต้องการพิเศษ
 - ตัวอย่าง: ผัดกะเพราหมู
 - ราคาพื้นฐาน = 50 บาท
 - ขอไข่ดาวเพิ่ม +10 บาท
 - พิเศษเพิ่ม +10 บาท
 - ราคารวม = 75 บาท

Exercise Inheritance

- อาหารจานด่วน (FastFood)
 - ราคา = ราคาพื้นฐาน + ค่าขนาด + ค่าท็อปปิ้ง - ส่วนลดเช็ด
 - ตัวอย่าง: แฮมเบอร์เกอร์
 - ราคาพื้นฐาน = 79 บาท
 - ขนาดใหญ่ +20 บาท
 - เพิ่มชีส +15 บาท
 - สั่งเป็นชุด (ลด 10%) -11.40 บาท
 - ราคารวม = 102.60 บาท

Exercise Inheritance

- เครื่องดื่ม (Beverage)
 - ราคา = ราคาพื้นฐาน + ค่าขนาด + ค่าเพิ่มเติม
 - ตัวอย่าง: ชานมไข่มุก
 - ราคาพื้นฐาน = 45 บาท
 - ขนาด L +10 บาท
 - เพิ่มไข่มุก +5 บาท
 - เพิ่มวิปครีม +10 บาท
 - ราคารวม = 70 บาท

Exercise Inheritance

- ขงหวาน (Dessert)
 - ราคา = ราคาพื้นฐาน + ค่าปรับแต่ง + ค่าหือปั้ง
 - ตัวอย่าง: บิงซู
 - - ราคาพื้นฐาน = 89 บาท
 - - เพิ่มผลไม้รวม +30 บาท
 - - เพิ่มไอศกรีม +25 บาท
 - - ขนาดใหญ่พิเศษ +40 บาท
 - ราคารวม = 184 บาท

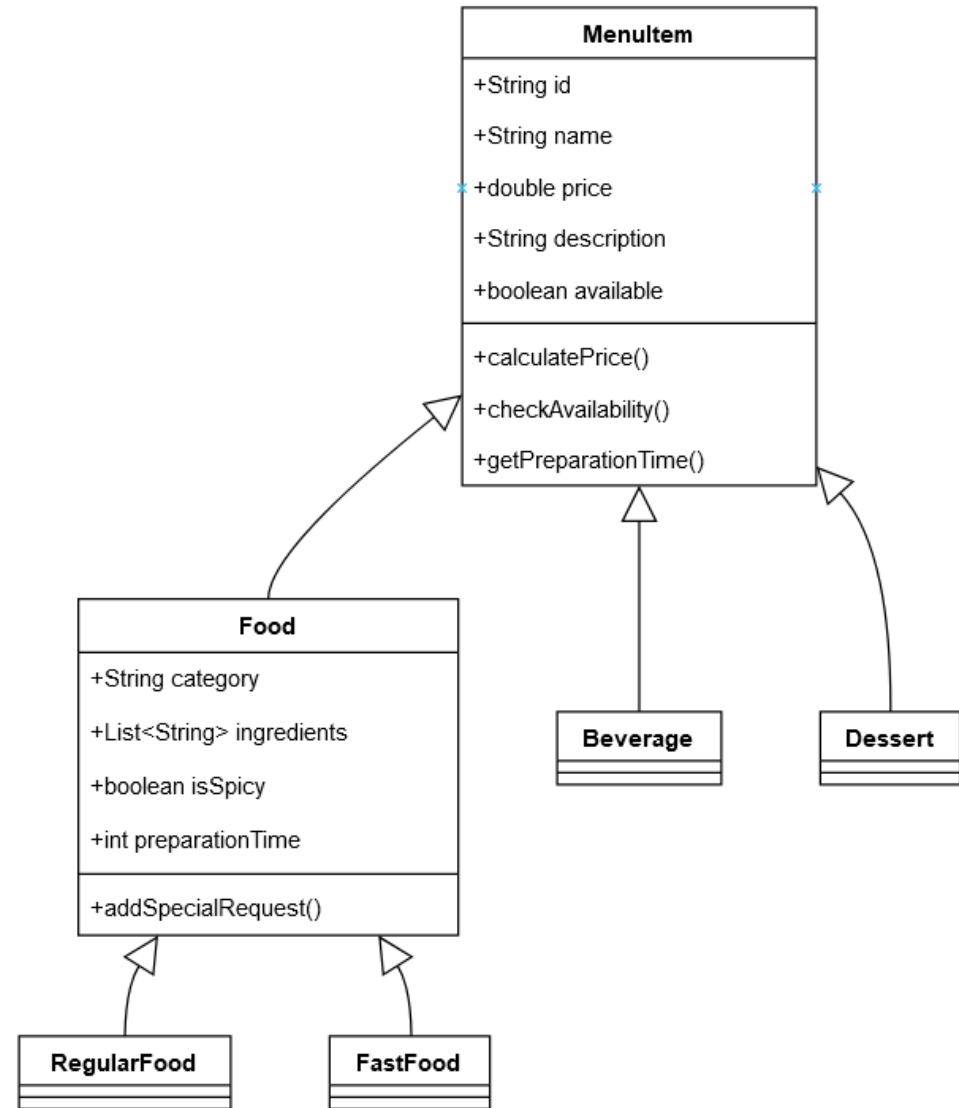

Exercise Inheritance

- ให้ทดลองออกแบบ Class Diagram

เฉลย

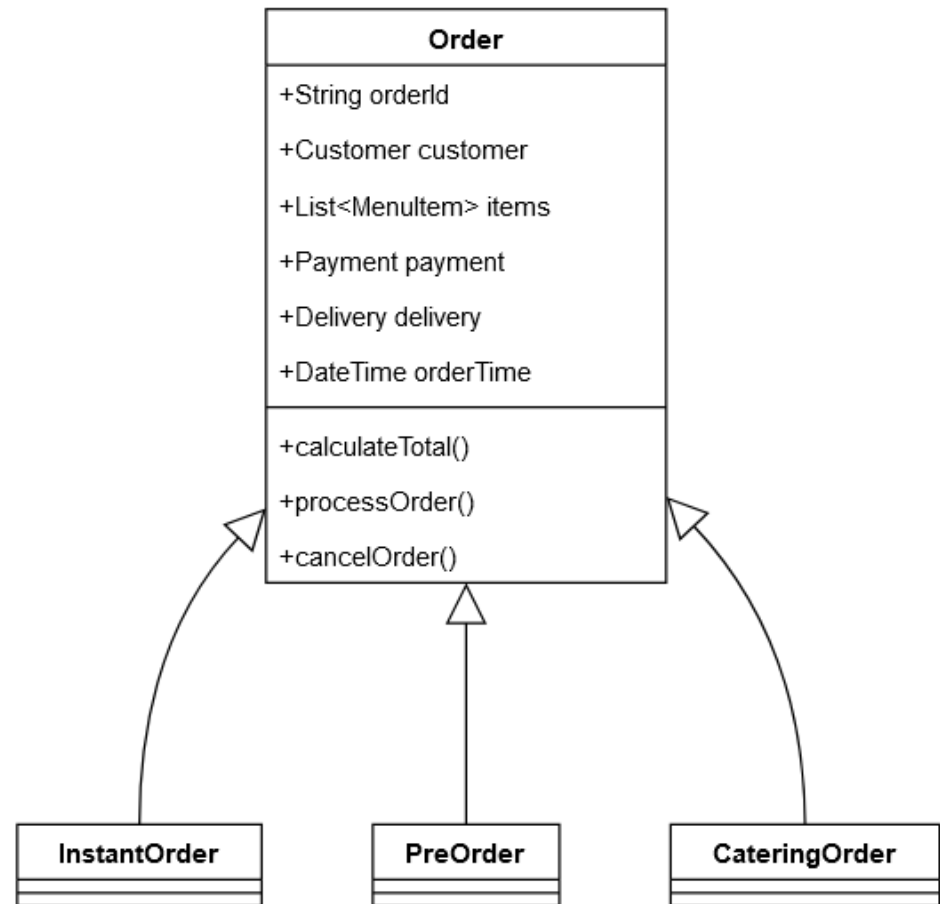
- วิธีการออกแบบที่ดี ควรเริ่มจากการออกแบบเบื้องต้นก่อน คือ ออกแบบโครงสร้างของคลาส แล้วค่อยปรับปรุงรายละเอียด เริ่มจากระบบเมนูอาหาร
- จะสร้าง Class MenuItem
- Inherit มาเป็น Food, Beverage, Dessert
- Food ค่อย Inherit มาเป็น RegularFood และ FastFood (เนื่องจากมีวิธีคำนวณราคาไม่เหมือนกัน)

เฉลย

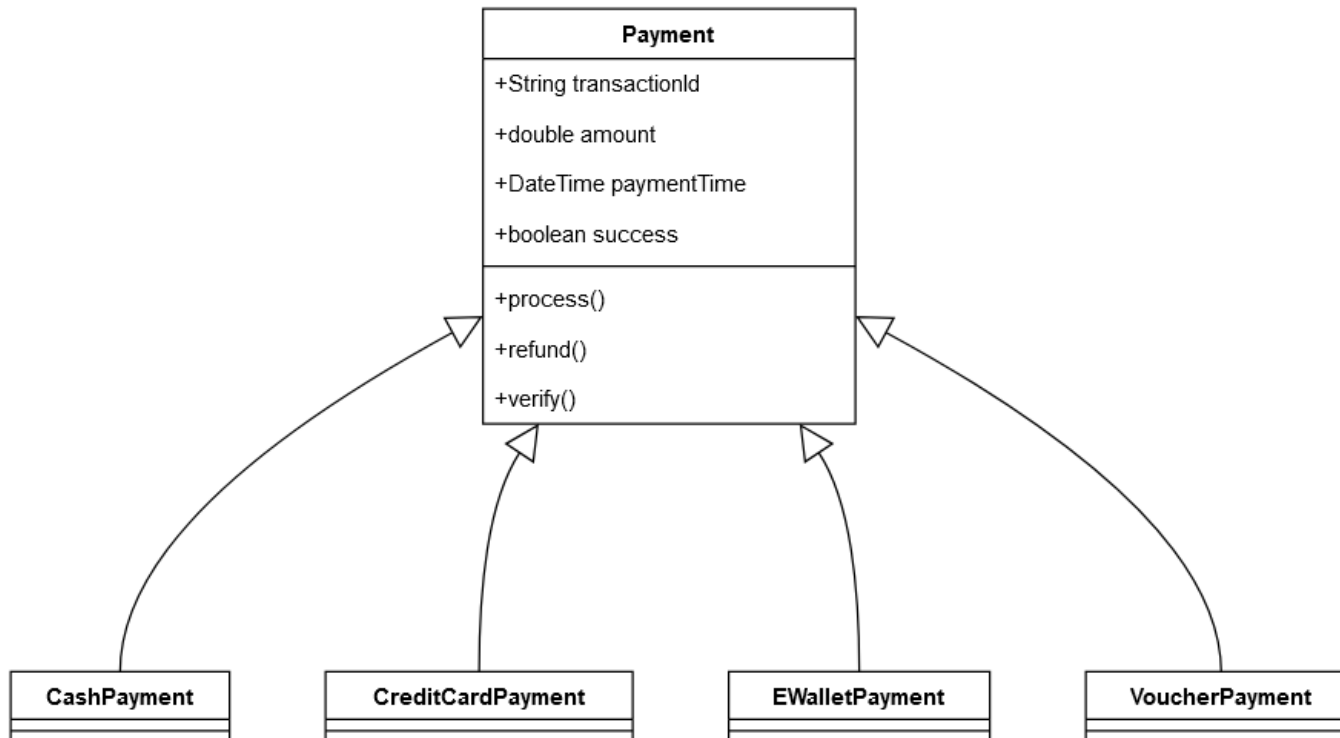
- ระบบสั่งอาหาร
 - ใน 1 order มีได้หลายรายการ
 - จะเห็นว่ามีข้อมูลการชำระเงิน และการจัดส่งอยู่ใน order
 - ใน Order จะมี 3 แบบย่อย
 - สั่งทันที
 - สั่งล่วงหน้า
 - Catering

เฉลย

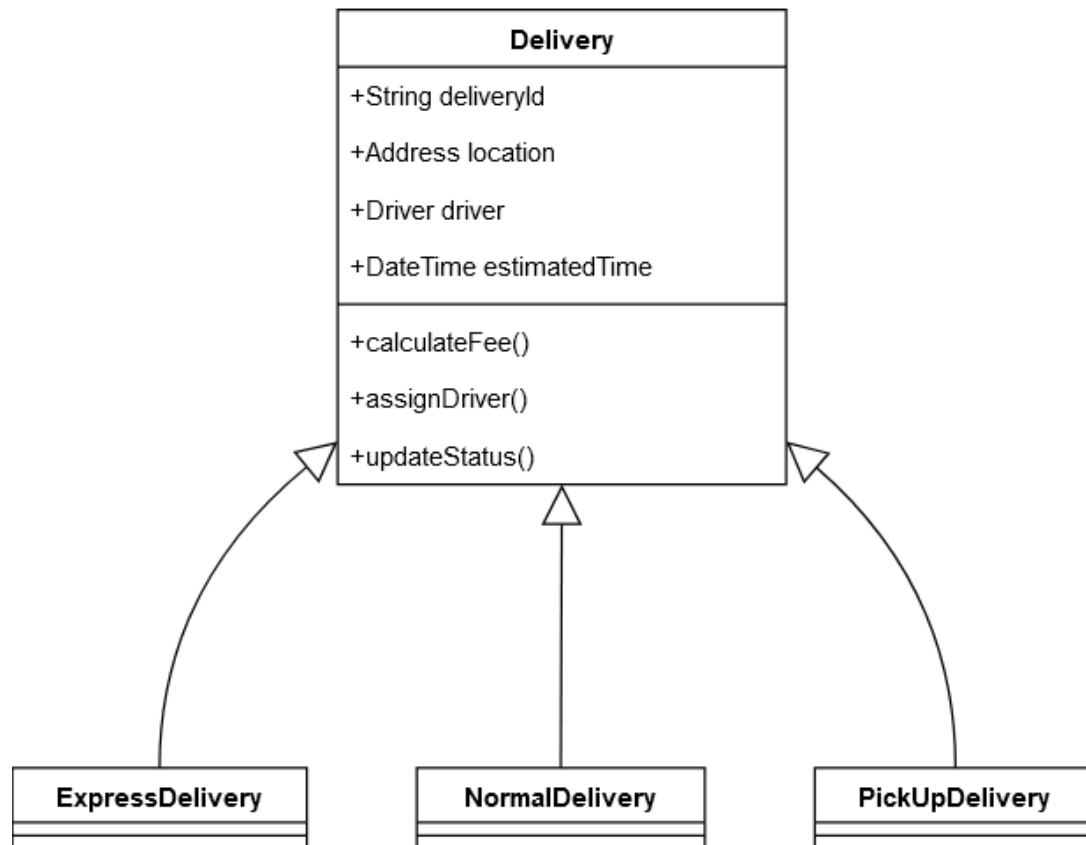
- ระบบชำระเงิน มี 4 subclass ได้แก่ ชำระแบบเงินสด ชำระแบบบัตรเครดิต ชำระแบบ E-wallet และแบบใช้คูปอง payment จะถูกใช้โดย Order

เฉลย

- ระบบจัดส่งอาหารจะมี 3 แบบ คือ แบบด่วน แบบปกติ และแบบรับเองที่ร้าน

เฉลย

- จะเห็นว่าการออกแบบโดยใช้ Inheritance ช่วยให้การทำระบบย่อยง่ายมากขึ้น
- ระบบคำนวณราคาที่แตกต่างกัน เมื่อมี Subclass ก็สามารถจะเขียน overriding method ที่ต่างกันสำหรับแต่ละเมนูอาหารได้
- ในอนาคตอาจมีระบบระบบตรวจสอบความพร้อมในการขาย เช่น อาหารประเภท เครื่องดื่มก่อนรับ order จะตรวจสอบว่าพร้อมขายหรือไม่
 - วัตถุดิบพื้นฐาน - น้ำ - นม - น้ำแข็ง
 - ส่วนประกอบเพิ่มเติม - ไข่มุก - วิปครีม - ไซรัป
 - อุปกรณ์ - เครื่องชงกาแฟ - เครื่องปั่น - แก้ว
 - ตัวอย่าง: ชานมไข่มุก - น้ำชาพร้อม ✓ - นมพร้อม ✓ - ไข่มุกหมด X → ไม่พร้อมขาย (แนะนำเมนูอื่น)

เฉลย

- หรือหากมีระบบการคำนวณเวลาในการเตรียมอาหาร เช่น เครื่องดื่ม
 - เวลาเตรียม = เวลาชง/ปั่น + เวลาเพิ่มท็อปปิ้ง + เวลาแต่ง
 - ตัวอย่าง: ชานมไข่มุก 1. ชง/ปั่น (3 นาที) - ชงชา - ผสมนม - เขย่า/ปั่น 2. เพิ่มท็อปปิ้ง (2 นาที) - ต้มไข่มุก - เพิ่มไข่มุก 3. แต่ง (1 นาที) - ใส่วิปครีม - โรยท็อปปิ้ง รวม = 6 นาที
- และอาจมีปัจจัยอื่นที่เปลี่ยนแปลงเวลาเตรียมอาหาร
 - ความยุ่งของร้าน
 - ความซับซ้อนของออเดอร์
 - ฯลฯ

For your attention